

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Моргунова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА РЕГУЛЬОВАНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ, НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	198
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i>	
РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПАРАМЕДИКІВ.....	199
<i>Онопченко С.Р., Siusiuka V.H., Kyrychenko M.M., Kyryliuk O.D., Kolokot N.H.</i>	
EDUCATIONAL POTENTIAL OF THE CASE STUDY METHOD IN TEACHING OBSTETRICS AND GYNECOLOGY AT ZAPORIZHZNIA STATE MEDICAL AND PHARMACEUTICAL UNIVERSITY	201
<i>Пучков В.А., Сюсюка В.Г., Ганжій І.Ю., Богуславська Н.Ю., Онопченко С.П.</i>	
ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	204
<i>Редько І.І., Левчук-Воронцова Т.О.</i>	
ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	206
<i>Самойленко О.В., Черпак М.Є.</i>	
ВПЛИВ СНАТГРТ ВПЛИВАЄ НА СПІЛКУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ.....	207
<i>Сидоренко О.В.</i>	
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	209
<i>Сюсюка В.Г., Сергієнко М.Ю., Онопченко С.П., Пучков В.А., Рослік О.А.</i>	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ V КУРСУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ЗДМФУ.....	210
<i>Трегуб С.Є.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ В МЕДИЧНИХ ВИЩАХ ДИСТАНЦІЙНО В УМОВАХ ВІЙНИ.....	212
<i>Федько О.Ю.</i>	
МІСЦЕ УСНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	213
<i>Хіміч С.Д., Тульчинський Г.В., Превар А.П., Ольхом'як О.О., Хіміч О.С.</i>	
ПІДГОТОВКА ХІРУРГІЧНИХ КАДРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СКЛАДНОЩІ, ПРОБЛЕМИ ТА ЗДОБУТКИ.....	214
СЕКЦІЯ 8. МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
<i>Амма А.В.</i>	
КОМУНІКАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ВІДЧУЖЕННЯ ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	218
<i>Бельдій О.В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЦІННОСТІ ЖИТТЯ У ДОСВІДІ ВІЙНИ.....	219
<i>Гончаренко Є.О.</i>	
БІОАНТРОПОСОЦІОЛОГІЯ ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА..	220
<i>Дейніченко О.В., Ковальов К.О.</i>	
ВПЛ-Self-SAMPLING ЯК ІНСТРУМЕНТ СКРИНІНГУ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	222
<i>Дейніченко О.В., Нікіфоров О.А.</i>	
ДЕМОГРАФІЧНІ ВИКЛИКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: КЛІНІЧНИЙ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АНАЛІЗ.....	223
<i>Іванько О.Г.</i>	
ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК ЯК ВАЖЛИВА РЕКРЕАЦІЙНА ЗОНА ЗДМФУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	225
<i>Козловець М.А.</i>	
СОЦІАЛЬНЕ САМОПОЧУТТЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	226

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

*Сидоренко Оксана Василівна, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри культурології та українознавства,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Сучасний український студент здобуває освіту в складних, а почасти і надскладних умовах воєнного стану, у багатьох ЗВО (йдеться, перш за все, про університети, розташовані у прифронтових містах) запроваджено дистанційну освіту. На жаль, багато студентів змушені були дистанційно опановувати і шкільну програму. Ці виклики мають стимулювати здобувачів вищої освіти до формування самоосвітньої компетентності, сутність якої зводиться до здійснення самостійної розумової діяльності, самовиховання, розвитку творчого потенціалу, а в результаті до самоконтролю та самокорекції якості навчальної успішності.

Якість оптимально організованої самостійної роботи можна визначити за тим, наскільки студент ефективно працює не лише під час заняття, а й у вільний від навчального процесу час, якісно організовує свою навчальну діяльність, веде науково-пошукову діяльність, як формується його професійна особистість, громадянська позиція тощо.

Проте роль викладача залишається провідною, особливо на перших курсах навчання, адже саме викладач має так організувати навчальний процес та підібрати ті технології навчання, які створять максимально вигідні передумови для реалізації всіх можливостей студента. Не зважаючи на те, що вітчизняна методика сформувала і постійно вдосконалює шляхи і прийоми організації самостійної роботи, однак на практиці реалізувати її не є простим завданням, зокрема при викладанні дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Причиною таких педагогічних труднощів є неспроможність або ж низька спроможність першокурсників самостійно працювати, крім того більшість із них не розуміють професійно-прикладний аспект низки дисциплін, зокрема суспільно-гуманітарного циклу. Отже, першим і головним кроком ефективної організації самостійної роботи має бути формування фахового інтересу до предмета.

Наступним кроком має бути поділ студентського колективу на групи в залежності від рівня якості їх знань. Це дозволить викладачеві пропонувати студентам для самостійного навчального процесу завдання відповідно до рівня їх підготовки, при цьому складність завдань має бути узгодженою із системою оцінювання.

Загалом пропоновані завдання мають бути репродуктивного, евристичного або пізнавально-практичного та творчого характеру. Варто відзначити, що одне й теж завдання може належати до різних типів робіт, наприклад, від рівня його складності, можливості застосовувати при його розв'язанні різні рішення тощо. Крім того, виконання робіт може передбачати не лише класичний індивідуальний характер, але й груповий. Вище зазначалося, що на першому курсі (а заявлена дисципліна вивчається на першому семестрі першого курсу) студенти лише вчаться вести самостійну навчальну діяльність, стикаючись із великими труднощами, тому варто поєднувати самостійну роботу з консультаціями з викладачем, котрий скеровуватиме самостійну діяльність студента, пояснюватиме незрозумілі аспекти тієї чи іншої теми.

Типовими завданнями, які виносяться на самостійну роботу, є ведення конспектів, особливо за відсутності лекційних занять. Конспектування можна ускладнити, запропонувавши такі його різновиди, як конспект за готовим планом, конспект за планом, складеним студентом, конспект за наданим списком літератури, конспект за самостійно підібраними списком літератури тощо.

Студенти із низькою якістю успішності можуть оформити папку зі зразками документації, що вивчається за програмою в розділі «Документознавство», це допоможе сформувати культуру писемного мовлення, посприє засвоєнню мовних норм, увиразнить правильність заповнення і роботи з офіційними текстами.

На покращення мовної компетентності студентів спрацьовує й індивідуальне виконання вправ різного рівня складності. Цей різновид завдань логічно взаємопов'язаний із розробкою і розв'язуванням тестових завдань, оскільки тим самим студенти мають змогу готуватися до майбутнього іспиту: спочатку формується аналітичне мислення, застосовується творчий підхід до вирішення мовних завдань, який змінюється репродуктивним підходом. Тестові завдання варто застосовувати різнорівневі, зокрема: на знаходження логічних пар, тести на підстановку, із вибором групи правильних відповідей, знаходження правильної послідовності.

Доречно включати до переліку самостійних робіт написання різнотематичних рефератів (за темою модуля або ж вузькопроблематичні) та їх презентацію та захист перед аудиторією. Вимоги до написання реферату, а також критерії його оцінювання можуть залежати від низки причин: традиційний реферат; реферат, захист якого доповідач логічно вводить у дискусію; реферат, при презентації якого студент використовує самостійно сформульовані питання для перевірки знань і компетенції аудиторії.

Доречним видом завдань є анотація прочитаної наукової літератури з дисципліни, пошук нових джерел, складання бібліографії, термінологічних словників зі свого майбутнього фаху та інше.

Цікавим самостійним завданням може стати робота з текстом: студент отримує на початку вивчення дисципліни текст і працює з ним упродовж усього вивчення курсу. Залежно від того, яка тема вивчається, студент виконує відповідні завдання (змінює стилістику тексту, переписує текст із лексичними, пунктуаційними, орфографічними, синтаксичними помилками, аналізує представлену в тексті лексику).

Зауважимо, якщо в процесі самостійної навчальної діяльності простежується позитивна динаміка в якості успішності студента, то варто йому пропонувати завдання вищого рівня складності.

Перелік представлених завдань – це мала частка з-поміж можливих варіантів, які мають на меті інтенсифікувати формування самоосвітньої компетентності. Аналіз цього різновиду навчальної діяльності доводить його високу ефективність. Самостійна робота студентів сприяє формуванню глибоких і систематизованих знань, забезпечує послідовну і безперервну підготовку спеціаліста, розвиває у студентів самостійність, активізує пізнавальну діяльність, сприяє набуттю дослідницьких навичок та мобілізує їх на досягненні кінцевого результату.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ V КУРСУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ЗДМФУ

*Сюсюка Володимир Григорович, доктор медичних наук,
завідувач кафедри, професор ЗВО;*

*Сергієнко Марина Юріївна, кандидат медичних наук, доцент ЗВО;
Онопченко Світлана Павлівна, кандидат медичних наук, асистент;*

Пучков Володимир Анатолійович, кандидат медичних наук, доцент ЗВО;

*Рослік Ольга Анатоліївна, асистент,
кафедра акушерства і гінекології,*

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Навчання під час воєнного стану ускладнюється безліччю факторів, від безпекових до місцеперебування студентів та організації повноцінного процесу викладання. Проте навчальний процес у дистанційному або змішаному форматі має голову умову: не припинятись за будь-яких обставин. Змішана форма навчання не відмінє використання дистанційної форми для тих, хто не має можливості відвідувати університет, допомагає прояснити деякі практичні аспекти дисциплін та набуті студентам необхідні навички «живого» спілкування. В умовах сьогодення, саме використання електронних навчальних систем з засобами візуалізації сприяє успішному сприйняттю та засвоєнню навчального